

บทสรุปผู้บริหาร

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปีการศึกษา 2548 จะทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนใน 3 หัวข้อ ได้แก่ อัตราการใช้ห้อง, อัตราการใช้พื้นที่ และการใช้ประโยชน์ห้องที่เหมาะสม โดยจะศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาในทุกระดับการศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 และอาคารทุกอาคารที่มีการใช้งานของสำนักวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลการใช้อาคารเรียนพบว่า ในปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีการใช้อาคารเพื่อทำการเรียนการสอนทั้งสิ้น 7 อาคาร จำแนกเป็นอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ด้านการบรรยายจำนวน 4 อาคาร และอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ในการทดลองและปฏิบัติการจำนวน 3 อาคาร ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1. การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ด้านการบรรยาย

ในปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ด้านการบรรยาย 4 อาคาร ได้แก่ อาคารเรียนรวม 1 (C1) อาคารเรียนรวม 2 (C2) อาคารเรียนรวม 3 (C3) และอาคาร โรงอาหารและกิจกรรม (D1) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนบรรยายพบว่า มีการใช้ประโยชน์ห้องเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 27.03 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของการใช้ประโยชน์ห้องบรรยายที่เหมาะสมคือ ร้อยละ 56 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการใช้ห้องบรรยายยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นั่นคือยังมีอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ด้านการบรรยายเพียงพอสำหรับรองรับจำนวนนักศึกษาที่จะเพิ่มขึ้นโดยยังไม่มีคามจำเป็นในการลงทุนก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ประโยชน์การใช้ห้องที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานนั้นเป็นผลมาจากการมีอัตราการใช้ห้องเรียนต่ำ คือร้อยละ 63.08 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเพิ่มความถี่ในการเข้าใช้ห้องเรียนได้อีก และอัตราการใช้พื้นที่ต่ำคือ ร้อยละ 43.70 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาในการเข้าใช้ห้องต่อครั้งได้อีก

โดยเมื่อพิจารณาแยกรายอาคารที่ใช้ประโยชน์ด้านการบรรยาย พบว่า อาคารเรียนรวม 3 มีการใช้ประโยชน์ห้องสูงสุด (38.09%) รองลงมาคือ อาคารเรียนรวม 2 (34.59%) ส่วนอาคารโรงอาหารและ กิจกรรมมีการใช้ประโยชน์ห้องต่ำสุด (13.37%) ส่วนอัตราการใช้ห้องเรียนบรรยาย พบว่ามีค่าเฉลี่ยทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 63.08 โดยอาคารเรียนรวม 2 มีอัตราการใช้ห้องสูงสุด (91.16%) รองลงมาคือ อาคารเรียน รวม 3 (88.94%) ส่วนอาคาร โรงอาหารและกิจกรรมมีอัตราการใช้

ใช้ห้องต่ำสุด (28.85%) สำหรับการวิเคราะห์อัตราการใช้พื้นที่ห้องเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 43.70 เมื่อพิจารณาแยกรายอาคาร พบว่า อาคารเรียนรวม 1 มีอัตราการใช้พื้นที่สูงสุด (53.21%) รองลงมาคือ อาคารเรียนรวม 3 (43.15%) ส่วนอาคารเรียนรวม 2 มีอัตราการใช้พื้นที่ต่ำสุด (37.56%)

2. การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ในการทดลองและปฏิบัติการ

ในปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีอาคารเรียนที่ใช้ประโยชน์ในการทดลองและปฏิบัติการ 3 อาคาร ได้แก่ อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 (S1) อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 3 (S3) และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 4 (S4) ซึ่งผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องทดลองและปฏิบัติการ พบว่า มีการใช้ประโยชน์ห้องเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 22.95 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของการใช้ประโยชน์ห้องทดลองและปฏิบัติการที่เหมาะสมมากคือ ร้อยละ 64 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยยังมีการใช้ห้องปฏิบัติการไม่เต็มประสิทธิภาพ นั่นคือยังมีห้องในการทดลองและปฏิบัติการเพียงพอสำหรับรองรับจำนวนนักศึกษาที่จะ เพิ่มขึ้น โดยยังไม่มีความจำเป็นในการลงทุนก่อสร้างอาคารปฏิบัติการเพิ่มเติม ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ห้องปฏิบัติการควบคู่กับอัตราการใช้พื้นที่ พบว่า มีอัตราการใช้ห้องปฏิบัติการต่ำมาก คือ ร้อยละ 29.18 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังสามารถเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการเข้าใช้ห้องปฏิบัติการต่ออาทิตย์ได้อีก ขณะที่อัตราการใช้พื้นที่นั้นก็มีค่าต่ำคือ ร้อยละ 66.21 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องปฏิบัติการต่อครั้งมีจำนวนไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับความจุของห้องปฏิบัติการที่ยังสามารถเพิ่มจำนวนนักศึกษาในการเข้าใช้ห้องต่อครั้งได้อีก

โดยเมื่อพิจารณาแยกรายอาคารที่ใช้ประโยชน์ในการทดลองและปฏิบัติการ พบว่า อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 มีการใช้ประโยชน์ห้องปฏิบัติการสูงสุด (46.34%) รองลงมาคือ อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 3 (15.18%) และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 4 (7.33%) ส่วนอัตราการใช้ห้องปฏิบัติการพบว่ามีค่าเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 29.18 โดยอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 มีอัตราการใช้ห้องสูงสุด (45.98%) รองลงมาคือ อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 3 (22.34%) และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 4 (19.23%) สำหรับการวิเคราะห์อัตราการใช้พื้นที่ห้องปฏิบัติการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 66.21 โดยเมื่อพิจารณาแยกรายอาคาร พบว่า อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 มีอัตราการใช้พื้นที่สูงสุด (96.62%) รองลงมาคือ อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 3 (65.70%) และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 4 (36.30%) ตามลำดับ

อาคาร	การใช้ประโยชน์	อัตราการใช้ห้อง	อัตราการใช้พื้นที่	การใช้ห้องที่เหมาะสม	ความหมาย*
อาคารเรียนรวม 1	ห้องบรรยาย	43.38	53.21	22.09	ต่ำกว่าเกณฑ์
อาคารเรียนรวม 2	ห้องบรรยาย	91.16	37.56	34.59	ต่ำกว่าเกณฑ์
อาคารเรียนรวม 3	ห้องบรรยาย	88.94	43.15	38.09	ต่ำกว่าเกณฑ์
อาคาร โรงอาหาร และกิจกรรม	ห้องบรรยาย	28.85	40.89	13.37	ต่ำกว่าเกณฑ์
เฉลี่ยห้องบรรยาย		63.08	43.70	27.03	ต่ำกว่าเกณฑ์

อาคาร	การใช้ประโยชน์	อัตราการใช้ห้อง	อัตราการใช้พื้นที่	การใช้ห้องที่เหมาะสม	ความหมาย*
อาคารปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ 1	ห้องปฏิบัติ	45.98	96.62	46.34	ต่ำกว่าเกณฑ์
อาคารปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ 3	ห้องปฏิบัติ	22.34	65.70	15.18	ต่ำกว่าเกณฑ์
อาคารปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ 4	ห้องปฏิบัติ	19.23	36.30	7.33	ต่ำกว่าเกณฑ์
เฉลี่ยห้องปฏิบัติการ		29.18	66.21	22.95	ต่ำกว่าเกณฑ์

หมายเหตุ : เกณฑ์มาตรฐานของ UNESCO และจากผลสรุปของนักวิจัยด้านอาคารสถานที่แห่งประเทศไทย คือ

การใช้ประโยชน์ห้องบรรยายที่เหมาะสม = 56%

คำนวณจาก อัตราการใช้ห้องที่เหมาะสม (80%) × อัตราการใช้พื้นที่ที่เหมาะสม (70%)

การใช้ประโยชน์ห้องปฏิบัติที่เหมาะสม = 64%

คำนวณจาก อัตราการใช้ห้องที่เหมาะสม (80%) × อัตราการใช้พื้นที่ที่เหมาะสม (80%)